

Jouluinen kukka-asetelma

Joulun tunnelmaan voi virittäytyä tekemällä jouluisia asetelmia kotiin tai lahjaksi. Asetelman tekemiseen ei ole yhtä oikeaa tapaa, vaan jokainen voi tehdä siitä omannäköisensä. Koristeita asetelmaan voidaan kerätä pitkin vuotta. Hyvällä hoidolla asetelma tuottaa kauan iloa. Asetelman eläviä kasveja voidaan kasvattaa vuodesta toiseen.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Milloin mahdollista?											
Sesonki											

— Milloin mahdollista? — Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

- Sorminäppäryys

Toiminnan kesto:

1-3 h

Kustannukset:

€ €€ €€€

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Joulukukkia, viherkasveja, havukasveja
- Kori tai muu mieleinen astia
- Muovikelmua korin vuoraamiseen
- Lekasoraa tai pieniä kiviä korin pohjalle
- Multaa
- Sammalta, jäkälää, käpyjä, varpuja, risuja, havun oksia jne.
- Erilaisia koristenuhoja
- Rautalankaa

Työohje:

1. Suojaa asetelma-astian pohja sisäpuolelta muovikelmulla.
2. Laita pohjalle kerros lekasoraa ja sen päälle multaa.
3. Sommittele ja istuta mieleisesi kukat astiaan. Kastele kukat ennen kuin alat koristella asetelmaa.
4. Päällystä istutuksen pinta esimerkiksi sammalella tai jäkälällä.
5. Koristele asetelmaa muun muassa kävyillä (saa kiinni asetelmaan rautalangan avulla), erilaisilla varvuilla ja risuilla. Loppusilauksen saat laittamalla asetelmaan koristenuhasta rusetin.

Ohjaajalle:

- Asetelmaan voi myös itse kasvattaa kukkivat joulukukat, mutta silloin niiden kasvatusta on aloitettava jo hyvissä ajoin loka-marraskuussa.
- Luonnosta materiaalia kerätessä on muistettava kysyä lupa maanomistajalta.
- Jos haluatte itse kasvattaa kukat asetelmaan, on huomioitava, että kukkasipulit ovat valmiiksi kylmäkäsiteltyjä (kts. ohje lokakuu).

Lähde: <http://www.yhteishyva.fi/koti-ja-puutarha/puutarha-ja-kasvit/jouluiset-kukkakorit/0218010-82163>

Istuta kukat astiaan

Koristele pinta ja ruukku

Orkideat

Orkideat ovat mielenkiintoinen ja mukava harrastus, jossa haastetta voi lisätä ottamalla hoitaakseen aina vain vaativampia orkidealajikkeita. Orkideat voivat kukkia jopa vuoden yhteen menoon ja niiden parissa voi puuhastella ympäri vuoden. Keskeisintä kasvatuksessa on ihanteellisen lämpötilan, valon ja kastelun tarjoaminen kukalle.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
—————											

————— Milloin mahdollista?   ——— Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

Toiminnan kesto:

½ h ->

Kustannukset:

€   €€   **€€€**

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Orkidea
- Orkidea-multaa ja -lannoitetta
- Ruukkuja

Työohje:

- **Kasvatusolosuhteet:** Sijoita orkidea vedottomaan ja valoisaan paikkaan, mutta ei suoraan auringonpaisteeseen. Kesällä orkidea tulee suojata liialta auringolta ja talvella sille voi antaa lisävaloa. Sopiva lämpötila kasvukaudella on 20-25 astetta.
- **Kasvualusta:** Orkidea tarvitsee huokoisen kasvualustan, joten multaa ei käytetä, vaan sille suositetaan hitaasti lahoavia, kosteutta sitovia materiaaleja, kuten sammalta. Kaupoista on myös mahdollista ostaa valmiita orkideamultia. Kasvualustaa ja ruukkuja ei tarvitse vaihtaa kovin usein, sillä orkidea viihtyy ahtaassa ruukussa. Ruukku vaihdetaan vasta sitten kun juuret ovat täyttäneet sen siten, että ilmankierto on huonontunut.
- **Kastelu:** Kastele orkideaa noin viikon välein. Kasvualustan voi antaa kuivahtaa välillä kunnolla ja kastella sitten reippaasti. Hyvä keino on upottaa ruukku vesialtaaseen hetkeksi. Sumuttelua se ei kaipaa.
- **Lannoitus:** Lannoita orkideaa kasvukaudella säännöllisesti. Se kasvaa passiivisella kasvualustalla, josta se ei saa ravinteita, joten sille on annettava niitä kasteluveden mukana.

Muuta:

- Orkideaharrastajilla on oma yhdistys: www.suomenorkideayhdistys.fi

Lähde: <http://www.yhteishyva.fi/koti-ja-puutarha/puutarha-ja-kasvit/orkidean-hoito/0218010-64369>,

Mitä koira kertoo eleillään?

Koiran toimintaa ja niiden keskinäistä kanssakäymistä on kiva seurata. Koira jo pelkästään olemassaolollaan saa mielenkiinnon heräämään, mutta koira viestii paljon sanattomasti eleillään. Koiran/koirien eleitä voi maallikkokin oppia lukemaan ja mikäs sen mukavampaa kuin yhdessä tarkkailla tätä sanatonta viestintää.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12

— Milloin mahdollista? — Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

Toiminnan kesto:

½-1 h

Kustannukset:

€ €€ €€€

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Koira/koiria
- Koiran eleistä materiaalia

Työohje:

1. Käykää yhdessä läpi koirien yleisimpiä ja helposti havaittavia eleitä ja mitä ne yleensä tarkoittavat.
2. Tarkkaillkaa koiria ja niiden käyttäytymistä.
3. Keskustelkaa yhdessä huomioista, joita koirien läsnäolon aikana tapahtuu.
4. Koirien omistaja tuntee parhaiten koiransa, joten hän voi kertoa kyseisen koiran eleistä ja niiden merkityksistä enemmänkin.

Ohjaajalle:

- Toimintaa voi järjestää ympäri vuoden ja koiria on helposti saatavilla kyläilemään (ohjaajat voivat käyttää myös esim. omia koiriaan).
- Toimintakyvyn rajoittuneisuus ei ole este toiminnalle, sillä koirien touhuja voi seurata mistä tahansa.
- Jos osallistujilla esiintyy allergioita, voi koirien käyttäytymistä seurata myös ulkona.
- Kun paikalla on useampi koira yhtä aikaa, pääsee analysoimaan myös koirien keskinäistä kommunikointia.

Muuta:

- Koiravierailijoita voi kysellä esimerkiksi: www.kennelliitto.fi/fi/koira/kaverikoira/, sennenkoirat.net/site/halibernit.

Lähde: Hoffmann, M (toim.). 1999. Koiran elekieli.

Onnellinen, rauhallinen ja rentoutunut koira

- koira hymyilee koko olemuksellaan, ja siitä paistaa rentous (korvat, silmät, häntä).

Leikkisä koira

- Koira laskee eturuumiinsa maahan ja takapää on ilmassa. Häntä heiluu, korvat ovat pystyssä ja koko ruumis viestii innostumisesta. Haukkuminen kuuluu usein oleellisena asiaan.

Muutamia helposti tulkittavia eleitä:

Kiinnostunut ja tarkkaavainen

- Kaikki koiran ruumiinosat nousevat ikään kuin ylös ja eteenpäin. Silmät ovat kirkkaat, katse tarkkaavainen ja korvat ovat suuntautuneet eteenpäin.

Innostunut ja leikkisä

- Innostunut koira näyttää tunteensa hyppimällä tai seisomalla innosta väristen ja häntä vispaten. Korvat ovat suuntautuneet eteen ja silmät säihkyvät onnesta. Koko koiran olemus viestii onnellisuudesta ja pentumaisuudesta.

Dominoiva ja peloton

- Koira on ryhdikäs, korvat eteenpäin suuntautuneet. Tähän saattaa liittyä tassun nostaminen toisen niskan päälle. Koira pyrkii vaikuttamaan kokoistaan suuremmalta.

Käännetty katse

- Käännettyä katsetta koira käyttää silloin kun se haluaa lähestyä toista koiraa sitä kunnioittaen. Kun koirat yrittävät pitää tilanteen rauhallisena eivätkä ne halua joutua vaikeuksiin ne kääntävät katseen pois kohteesta.

Korkealla edestakaisin heiluva häntä

Edestakaisin heiluva häntä kertoo usein leikkimielisyydestä. Korkealla häntää heiluttava koira on innostunut ja hyvällä tuulella. Se on usein myös merkki leikkiin kutsusta.

Hämmentynyt

Silmät apposen auki. Koira ei tiedä miten asiaan tulisi reagoida. Toisinaan tämä voi ilmaista myös pelkoa tai säikähdystä.

Kivien maalaus ja kiviaskartelua

Kivistä voi askarrella lähes mitä tahansa. Niitä voi maalata esimerkiksi koristeiksi kukkapenkkeihin tai –ruukkujen reunoille, paperipainoiksi, ovistoppareiksi, erilaisiksi pelimerkeiksi jne. Kiviä voi myös liimata toisiinsa ja askarrella niistä erilaisia koristeita, kuten peikkoja. Materiaaleja on helposti saatavissa ja kiviaskartelussa jokainen voi käyttää mielikuvitustaan.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
—————											
—————											
—————											

————— Milloin mahdollista?   ————— Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

- Käsien toimintakyky

Toiminnan kesto:

1-3 h + kuivumisaika

Kustannukset:

€   €€   €€€

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Kiviä
- Akryylimaaleja
- Lakkaa
- Siveltimiä/sieniä maalaamiseen
- Liimaa
- Luonnonmateriaaleja (mm. sammalta) askarteluun
- Sanomalehteä pöydän suojaukseen
- Astia vedelle

Työohje:

1. Putsaa/pese kivet ennen maalausta ja anna kuivua.
2. Maalaa kiviin kuvioita siveltimellä tai sienellä töpöttämällä. Akryylimaali on käyttövalmista sellaisenaan, mutta sitä voi myös ohentaa vedellä.
3. Anna maalin kuivua. Pintakuivaa se on puolessa tunnissa ja täysin kuivaa vasta vuorokauden jälkeen.
4. Viimeistele maalattu kivi suihkuttamalla se kauttaaltaan lakalla ja anna kuivua kunnolla.
5. Kiviä voi myös liimailla yhteen, jolloin niistä voi tehdä esimerkiksi hauskoja kivieläimiä tai peikkoja. Kivipeikoille voi esimerkiksi liimata hampunaruua tai sammalta hiuksiksi.

Ohjaajalle:

- Akryyliväri on monikäyttöinen, sillä se tarttuu paperiin, kartonkiin, metalliin, muoviin, lasiin, kiveen, kipsiin ja puuhun. Sillä voi siis maalata melkein mitä tahansa.
- Akryyliväri on märkänä vesiohenteinen ja –liukoinen, mutta kuivuessaan muuttuu vedenkestäväksi. Tosin kunnan vesipesua hankauksineen se ei kestä. Lakka lisää värin kestävyttä ja maalit säilyvät myös ulko-oloissa.

Lähde: <http://www.hs.fi/omaelama/artikkeli/Lomapuuhaa+lapsille/1135247581228>

Kukkaruukkujen maalaaminen

Vanhoja ja tylsiä kukkaruukkuja voi uusia maalaamalla ne uudelleen akryyliväreillä. Maalattavaksi astiaksi käy lähes mistä materiaalista tahansa valmistettu astia, sillä akryylivärit sopivat monelle eri pinnalle. Maalin kestävyyttä lisää sen suojaaminen lakalla. Maalaaminen ei vaadi suuria taiteilijan taitoja, sillä tekniikkana voi käyttää tarkasti sivellintä tai sabluunaa tai suurpiirteisesti sientä tai pensseliä.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
—————											

————— Milloin mahdollista?   — Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

- Käsien toimintakyky

Toiminnan kesto:

1-2 h + kuivumisaika

Kustannukset:

€ **€€** €€€

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Kukkaruukkuja tai muita astioita
- Akryylivärejä
- Lakka
- Siveltimejä tai sieniä maalaukseen
- Sanomalehteä pöydän suojaukseen
- Vettä siveltimeiden pesuun ja maalin ohennukseen
- Alusta, jos sekoitat värejä keskenään

Lakkaa maalattu ruukku lopuksi ja anna kuivua

Työohje:

1. Putsaa/pese kukkaruukut ennen maalausta ja anna kuivua.
2. Maalaa kukkaruukkuihin kuvioita sivellimellä tai sienellä töpöttämällä. Akryylimaali on käyttövalmista sellaisenaan, mutta sitä voi myös ohentaa vedellä.
3. Anna maalin kuivua. Pintakuivaa se on puolessa tunnissa ja täysin kuivaa vasta vuorokauden jälkeen.
4. Viimeistele maalattu kukkaruukku suihkuttamalla se kauttaaltaan lakalla ja anna kuivua

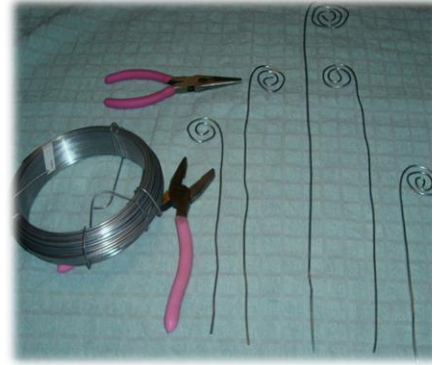
Ohjaajalle:

- Akryyliväri on monikäyttöinen, sillä se tarttuu paperiin, kartonkiin, metalliin, muoviin, lasiin, kiveen, kipsiin ja puuhun. Sillä voi siis maalata melkein mitä tahansa.
- Akryyliväri on märkänä vesiohenteinen ja –liukoinen, mutta kuivuessaan muuttuu vedenkestäväksi. Tosin kunnan vesipesua hankauksineen se ei kestä. Lakka lisää värin kestävyyttä ja maalit säilyvät myös ulko-oloissa.

Lähde: <http://neulonta.vuodatus.net/page/Askarteluohjeita>

Kukatuki rautalangasta

Sisäkukille voi tehdä itse rautalangasta kauniita kukka- ja köynnöstukia. Haastavuustasoa voi nostaa mielensä mukaan ja rautalangasta voi taivuttaa jopa kukka-ampellin. Siitä voi taivuttaa myös erilaisia kukkaruukun koristeita. Toteutukseen ei juuri muuta tarvita kuin erivahvuisia rautalankoja.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
—————											

————— Milloin mahdollista? ——— Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

- sivuleikkurien käyttö, rautalangasta taivutuskyky

Toiminnan kesto:

1-2 h

Kustannukset:

€ **€€** €€€

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Erivahvuisia metallilankoja (0,5-5mm)
- Sivuleikkurit

Pistä taivutetut tuet ruukkuun pystyyn

Taivuttele tukien väliin ohuemmassa rautalangasta punosta

Työohje:

1. Leikkaa paksummasta langasta viisi pätkää, joista pisin on 80cm ja muut lyhyempiä.
2. Taivuta pätkien toiseen päähän kiehkurat.
3. Pistä taivutetut tuet tasavälein ruukkuun
4. Taivuttele rautalangasta tukien väliin punosta. esimerkiksi kiinnittämällä ohuempi alumiinilanka yhteen tukeen. Pujottele sitä edestakaisin paksumpien tukien lomassa, kunnes punos ulottuu hiukan kiehkuroiden alapuolelle.

Ohjaajalle:

- Tukien väliin kannattaa käyttää ohuempaa rautalankaa, jolloin pujottelu käy helpommin.
- Rautalangasta voi tehdä tukia myös ulkokasveille.
- Kukkapenkkeihin ja -ruukkuihin voi rautalangasta taivuttaa myös koristeita (esim. perhosia, kukkia), joita voi pistellä kasvien lomaan.
- Kukatusta saa koristeellisempia, kun pujottaa ohueen rautalankaan esimerkiksi helmiä ja kierittää sen paksumman rautalangasta ympärille.